

בית נאמן

מוצ"ש פרשת כי תבוא, י"ז באלול תש"ף

נושאי השיעור:

שיעורו השבועי של מרן ראש הישיבה רבנו מאיר מאזוז שליט"א

ניתן לשמוע בשידור ישיר את שיעורו של מרן שליט"א בערוץ קול ברמה. או ב'יקול נאמן': 079-9-367-367 או ב'קול בית נאמן': 079-9270505

בעקבות המצב, השיעור מועבר בשידור חי בלבד.

בשעה 21:30

א. "אליך ה' נשאתי עיני". ב. הרב יוסף סיטרוק ע"ה. ג. היות הגוף בריא ושלם מדרכי ה' הוא. ד. לכוון מאד בתפלה האחרונה של השנה. ה. מעלת תפלה שנאמרת בתום לב ומקירות הלב. ו. חסר או יתר בספר תורה. ז. ספרדי עולה בס"ת תימני וכן להיפך. ח. ההבדל בין "היית" לבין "נהית", ושמעלים בטעות כזו ס"ת אחר. ט. מסרה זה כבוד התורה. י. במש"כ בזה"ק שיש פעמיים תיבת 'אתו' בס"ת עם וא'. יא. אורך תקיעה, שברים ותרועה. יב. הסליחות שבארמית לאומרים ביחיד. יג. סְעִיד וְסָמִיךְ הוּי לן. יד. להתחזק בחודש אלול לומר סליחות ולקרוא תהלים. טו. סימני ליל ראש השנה. טז. אכילת דג בראש השנה (ובפרט כשחל בשבת).

את החלק שלו, ועכשיו לומדים ברצינות². שמע מינה לפעמים אדם צריך קצת מנגינה, קצת שירים. לרכב על הסוס, גם טוב.

מי שיכול לעשות את זה - אשוריו ואשרי חלקו

ד. היה אחד בדורנו תלמיד חכם גדול - יש לו ספר על התורה "אמת ליעקב" - רבי יעקב קמינצקי. הוא יסד ישיבת תורה ודעת בארצות הברית³, והוא בגיל תשעים-תשעים ושתים (הוא חי תשעים וארבע) היה כל יום עושה סיבוב באופניים (אולי אפילו על סוס). אמרו מה הרב עושה בגיל תשעים? אמר להם בשביל לשמור על הכושר, לשמור על הבריאות. מי שיכול לעשות את זה - אשוריו ואשרי חלקו. וזה החכם חי תשעים וארבע כמנין מזל טוב⁴. היה כל כך עדין נפש⁵.

התפלה האחרונה של השנה

ה. אומר הבן איש חי (ש"א פרשת ניצבים אות ב') מנחה אחרונה של השנה (זאת אומרת בכ"ט באלול בתפלת מנחה, זו התפילה האחרונה שיש לנו בשנה), ישתדל לכוון מאד בתפלה הזאת, כי היא חותמת את כל השנה. היא כאילו דוגמא של כל התפילות שלנו. יש סיפור נפלא מאד בסיפורי חסידים (מועדים יום הכיפורים אות ז) על שני אדמו"רים, הזכיר אותם שם בשמותיהם [הרבי מאפטא ורבי נפתלי מרופשיץ ע"ה], אחד התארך ביום כיפור אצל חברו, לביל יום הכיפורים שכל אחד מאחל

2. כמה פעמים אומר דברים מתוקים מאד. אפילו שהשיגו עליו. הרמב"ן אומר (בהקדמתו לספר המלחמות): יש מקומות שהוא צודק, אבל אני כותב מה שאפשר ללמד זכות על רבנו הגדול הר"ף. ומתוך דברי אתה רואה. אם אני כתבתי דברים בוודאות, דברי הר"ף צודקים ודברי בעל המאור טעות, ופעמים יש מקום גם לזה וגם לזה.

3. ואי אפשר להאמין שחכם הזה אשכנזי. למה? כי בפירושו על התורה הוא דייקן כזה כמו האבן עזרא. הוא מדקדק בדברים נפלאים מאד. כמה היו בכורות בעם ישראל בימי משה רבנו, וכמה היחס בין הבכורות לבין הפשוטים (אמת ליעקב עמ' ת"ח), חשבונות נפלאים. ויש לו גם דקדוק. לא האמנתי. מה זה?! האבן עזרא חזר לדור שלנו?! רבי יעקב קמינצקי היה אדם עניו, אדם ישר, אדם אמת. סיפר לי יהודי אחד (שמו יהודה חזקיהו): פעם הייתי בישיבה שלו באמריקה, והוא שאל אותי איך האשכנזים מתייחסים אליכם בארץ ישראל? אמרתי לו: אנחנו כעפרא דארעא. אמר לי: מה פתאום עפרא דארעא? אתם לא יודעים מה שהייתם פעם? תלמידי חכמים גדולים, מדקדקים, משרורים, פסקנים, מחברי ספרים, למה מתייחסים אליכם ככה? אמר לו: ככה המציאות. מה לעשות. אמר לו: טוב, אני הערב מסרתי שיחה באידיש, ואתה כמובן לא יודע אידיש, מחר אני אחזור על השיחה בעברית. וככה היה. למחרת חזר על אותה שיחה מוסרית בעברית. הספרים שלו מתוקים. יש לו גם בהלכה, וגם בגמרא, וגם בתנ"ך. הרבה דברים מתוקים יש בו.

4. בן דורו (ובן גילו כמעט) זה האדמו"ר מליובאוויטש. חי תשעים ושתים, אבל בשנתיים האחרונות מסכן עבר אירוע מוחי.

5. פעם היה באוטובוס ובאה אשה על ידו. הוא לא אמר כלום, בתחנה הבאה ירד. זה הכל. בשביל לא לפגוע באף אחד. היה פעם באוטו והנהג פתח רדיו. אז הוא התרכז בלימוד ושכח מהכל. מי שלומד תורה יודע כמה תענוג יש בה.

הוציאה ממסגר נפשי

א. שבוע טוב ומבורך. יישר כח (לר' כפיר פרוש ועזרא טרבלי על הפיוט "אליך ה' נשאתי עיני"). פיוט שלם מהתחלה ועד הסוף זה מעודד מאד. תהיו ברוכים. וגם עוד דבר, אומרים בפיוט: "לחוצים רובו דוחק מהם אל תרחק", הבעיה בראש השנה ובימים הבאים עלינו לטובה שנמצאים בדוחק בבית הכנסת. לכן עושים לנו סגר ועוד סגר ועוד זהירות, אז מהם אל תרחק - אל תתרחק מאתנו. באוטובוסים גם כן לחוצים וצפופים, וברוך ה' אין להם בעיות. רק בבית הכנסת יש לנו בעיה... "זכור לאברהם וליצחק, ולישראל עבדיך". יישר כחכם ותזכו לשנה טובה ומבורכת¹.

הרב יוסף סיטרוק ע"ה

ב. השבוע (לפני כמה שנים) יש פטירה של תלמיד חכם גדול בצרפת. הרב יוסף סיטרוק. היה מדבר צרפתית ברמה מעולה והוא רב חרדי. לא פעם התייעץ עם רבנים גדולים בארץ. אם זה הרב עובדיה ע"ה ואם זה הרב שך ע"ה וכדומה. והוא ידע למצוא מסילות ללבנות הנוער. הם אוהבים דברים בטלים. אומר להם: בואו נשחק כדורגל. הם באים, והוא עושה להם יום שכולו תורה, ומשחק אתם כדורגל רבע שעה. אחר כך אומר נתנו עכשיו את החלק לסטרא אחרא, בוא נלמד תורה. ומתחיל ללמד אותם הלכות שבת, הלכות תפילה, והם מקשיבים בציימון. פעם אחת שמעתי אותו מדבר לטובת 'כסא רחמים' בצרפתית, בתחילת הדברים אמר להם: כל אחד יש לו גלידה (חלקו להם שם גלידות) תמהרו תקחו את הגלידה לפני שהיא תימס... (הוא יודע שהם כל כך אוהבים לשמוע אותו, והגלידה תימס). חייכו ולקחו, ושמעו את כל הדברים שהוא אמר.

יוצא בסוס ובשיר

ג. פעם היו חכמים כאלה. ראיתי ספר שכתב רבי אברהם כלפון ע"ה בן דורו של החיד"א (כתב אותו בכתב ספרדי, ואפילו בערבית. שלחו לי אותו, אמרו לי תתרגם לנו, תרגמתי להם, לא את כל הספר, רק כמה סיפורים), ושם (מעשה צדיקים ס' קמ"ו) הוא מביא סיפור מרבנו זרחיה הלוי בעל המאור שחיבר את ספרו על התלמוד ועל הר"ף בגיל תשע עשרה, היה צעיר לימים. ולפני שהיה נותן שיעור היה רוכב על הסוס. היו אומרים לו הרב מה אתה עושה? אמר להם זה חלק לעזאזל, שיקח

1. קיבלתי טלפון של הרב דוד אטדיג. הוא רוצה לארגן כמה תוקעים בשופרות בראש השנה הבא עלינו לטובה, כי בתי הכנסת קטנים מהכיל (לא שהם קטנים). הם גדולים. אבל בגלל הקורונה הארוכה הזאת צריכים תמיד להיפרד ולהתחלק), אז כל מי שיועד לתקוע שופר ורוצה להתאמן, יקח את הטלפון הזה. והוא יארגן בכל מקום כמה תוקעים. זה מספר הטלפון - 08-6338806. פעם הייתי בתל אביב, כתוב שמה "להזהר ממי כל הכבוד". מה זה ממי? לא הבנתי. אמרו ממי זה מסכה מרחק וידיים. עדיף לומר ממון - "היא ממון חברך חביב עליך כשלך" (אבות פ"ב משנה י"ב). ממון ראשי תיבות מסכה מרחק וניקיון, (נקיון הידים). ממי אין לזה משמעות, אבל כולם יודעים את הממון.

להקדשות והנצחות 052-7130-552

הדלקת נרות	מוצ"ש	ר"ת
18:15	19:25	20:06
18:32	19:27	20:04
18:21	19:27	20:03
18:31	19:26	20:03

מעט חילוקי מסורות בס"ת

ח. ובאמת ככה. גם היום אחרי מאות שנים. הרמב"ם (באגרת תימן) כתב שאין שום חילוק בספרי תורה אפילו בין קובוץ לקמץ חטוף. מה כוונתו? לפעמים הקובוץ וקמץ חטוף יכולים להתחלף.⁸ ואין לנו שינויים אפילו בדברים האלה. מימי הרמב"ם ועד היום השתנו הדברים הרבה, העולם התרחב, ויש עדות שלא היו ידועות כל כך בימי הרמב"ם. נשאלו כמה שגיאות וכמה חילוקי דעות. למשל בפרשת נח (בראשית ט"ו): "וייהו כל ימי נח" או "וייהו כל ימי נח"? זו מחלוקת בין התימנים לבין שאר הספרים. בפרשת בראשית (בראשית ד' י"ג): "גדול עוונתי מנשוא", אצלנו מנשוא בוי"ו, ואצל התימנים מנשא בלי וי"ו.⁹ ויש עוד דבר בפרשת צו (ויקרא ז' כ"ג): "כל חלב שור וכשב ועז לא תאכלו". אצל האשכנזים והספרדים סגורה לגמרי. אין שם פרשה. ואחר כך בקטע הבא "המקריב את זבח השלמים לה" (שם כ"ט) זו פרשה פתוחה. אצל התימנים הפוך, בפסוק של "כל חלב שור וכשב" יש פרשה, ו"המקריב זבח שלמיו" סגור. איך תדע מה הנכון? אני כתבתי פעם שעל פי הסברה הנכון הוא כמו הספרים שלנו (עייין בשו"ת בית נאמן ח"א חיד"ס סי' ה'). הרב כף החיים עליו השלום אמר (סי' קמ"ג ס"ק ל"ד) שספרדי לא יעלה בספר תורה תימני או להיפך. למה? כי כל אחד יש לו שיטה. לדעת פלוני השני פסול, ולדעת פלוני השני פסול. הרב עובדיה ע"ה דחה אותו, אמר (שו"ת יחיד ח"ו סי' נ"ז), כל דבר שזה מסורת, לא נוכל להכריע מסורת אחת על השניה מכח סברות. לכן חוץ מזה, אנחנו מורידים ספר תורה.

אם כתוב "נהיית" לכלל הדעות מוציאים ס"ת אחר

ט. אבל יותר מזה. בפסוק כאן "נהיית לעם", אם כתוב נהיית ביו"ד יש לה משמעות אחרת. לכלל הדעות מוציאים ספר תורה אחר. מה זה נהיית? אדם שהוא בר מינן מקונן. ככה כתוב בתרי עשר: "וְנִהְיֶה נְהִי נְהִיָּה" (מכילתא ב' ד'). נהה זה פעל - נה"ה. אז נְהִיָּה זה פועל בלשון עבר. כמו קנה - קנית. לכן חייבים לכתוב בשני יודים.

מסרה זה כבוד של התורה

י. יש דבר ששאלו את הרדב"ז (חיד"ס אלף קע"ב), אצלנו כל 'אותו' בתורה כתובה בלי ו' (אתו). והזוהר (במדבר דף קפ"ד ע"א) אומר שיש פעמיים בתורה 'אותו' עם וי"ו, פעם ראשונה בעוג: "ויאמר ה' אל משה אל תירא אותו כי בידך נתתי אתו ואת כל עמו ואת ארצו ועשית לו כאשר עשית לסיוחין מלך חשבון" (במדבר כ"א ל"ד). בספרים שלנו כתוב אל תירא אתו בלי וי"ו. ואילו הזוהר אומר שצריך להיות בוי"ו, והוא נותן טעם. כי עוג לפי המדרש (פרקי דר"א פרק ט"ז) היה אליעזר עבד אברהם. והוא נימול ע"י אברהם (בראשית י"ז כ"ז). ומשה רבנו פחד, אמר יש לו אות ברית קודש. איך אני אפגע בו? אמר לו אל תירא אותו. אל תירא מהאות שלו. הוא כבר פגם שם. ומקום שני, "והיה עמך עד דרוש אחיך אותו" (דברים כ"ב ב'). וגם זה אצלנו בלי וי"ו - אתו. והזוהר אומר צריך להיות עם וי"ו, למה? זה רמז לסימן. "דרוש אחיך אותו" - עד שתדרוש את אחיך "מהו אותו", מה הסימן של הבגד, של השמלה, של השור, החמור, השה, - והשבותו לו. ואצלנו אותו בלי וי"ו. הרדב"ז אומר אסור לשנות מהמסורת, והוא אומר ראיתי חכם אחד שהוסיף וי"ו בשלושה ספרי תורה, וגערתי בו ומחקתי את כל הווי"ם האלה. למה? כי הולכים על פי המסורת. יש מדרשים וכל מיני דברים, אבל מה שנכתב במסורת זהו. יש רבי עקיבא איגר (בגליון הש"ס שבת דף נ"ה ע"ב), שהביא עשרים מקומות שהגמרא והמדרש חולקים על המסרה, והלכה כמו המסרה. לכן לא משנים. מסרה זה כבוד של התורה. מסרה מדור לדור. לא משנים כלום. ויש ספר של רבנו מאיר הלוי על זה - "מסורת סיני לתורה", ויש מנחת שי, ויש אור תורה, כל מיני ספרים. כמה שפחות לעשות מחלוקות בישראל על דברים כאלה. כולם כותבים על פי המסרה.

כמה טרומיטין אורך תקיעות תשר"ת

יא. עוד מעט ראש השנה. בתקיעה של תשר"ת הרבה מקצרים בה. עושים קול 8. קרבן תמיד הקוף קמץ חטוף. ויש פעם אחת בסוף נחמיה (י"ג ל"א) "ולקרבן העצים", הקוף בקובוץ. בביטוי כמעט אותו דבר. לא מבדילים כל כך בין קובוץ לקמץ חטוף. 9. ויש לי הסבר למנהג של התימנים. מנשא בלי וי"ו - מ' (40) כפול 5 (50) זה אלפיים, אלפיים כפול 5 (800) - שש מאות אלף. ובגמרא (סנהדרין דף ק"א ע"ב) כתוב שקין טען אתה יכול לשאת עוון של ששים ריבוא, ועוון שלי אתה לא יכול לשאת?! איפה מצאו חכמים ששים ריבוא? אבל אם המלה מנשא היא בלי וי"ו, היא מכילה בדיוק ששים ריבוא.

לחברו לשנה טובה תכתבו ותחתמו, אמר אחד לחברו: מה היא בעיניך המליצה הנפלאה שאמר היום אותו כפרי? אמר לו: איזו מליצה יפה! בטלה את כל הגזירות. ואף אחד לא הבין. אחר כך ביררו מפני האדמו"ר, אמר להם היה יהודי אחד פשוט ועני, גר בכפר, בערב יום כיפור לקח סידור להתפלל, אבל הוא לא רגיל בתפלה, שבר כמה מלים, ושהגיע לנוסח של ברוך עלינו (האשכנזים אומרים ברוך עלינו גם בקיץ וגם בחורף) "וברך שנותינו כשנים הטובות לברכה" - אמר "וברך שנותינו כשנים הטובות לברכה, כי אל טוב ומטיב אתה ומברך הנשים, ברוך אתה ה' מברך הנשים". ארבע שגיאות תוך כמה שורות. מה זה עשה? באותו הקיץ (שלפני ראש השנה) נפטרו הרבה נשים רחמנא ליצלן מהלידה, התקשו ללדת ומתו רח"ל - הרב יעב"ץ מביא שהמתנגד שלו (בר פלוגתא שלו) רבי יהונתן אייבשיץ כתב קמיעות לנשים כאלה שמתקשות ללדת, מהם עזרו ומהם לא עזרו - אבל הכפרי הזה כשאמר וברך שנותינו, משמים לקחו את כל מי שנגזר עליהן ככה וקראו את הגזירות, הלידה תהיה בסדר גמור. פרי טעות של כפרי. כי הוא אמר את זה בתום לב, בלי חכמות, בלי התפארות, בלי כוונות, בלי ראשי תיבות, בלי סופי תיבות. "וברך שנותינו כשנים הטובות לברכה ברוך אתה ה' מברך הנשים".

להתפלל ככוונה ובתום לב

ו. כל מי שאומר דבר בתום לב, אפילו שאינו יודע כלום, וקורא את זה מקירות לבו, זה פועל הרבה. "ויסב חזקיהו פניו אל הקיר" (ישעיה ל"ח ב'), והגמרא אומרת בברכות (דף י"ע ע"ב) "אל הקיר" שהתפלל מקירות לבו. צריכים בימים האלה להתפלל ככה. יום אחד בעזרת ה' נגלה שהקורונה עברה מן העולם. מספיק. די. מצאתי רמז אתמול שהקורונה תעבור, בתפלת ערבית של שבת אומרים: "כי אם רצה להניח להם". כי אם רצה גימטריה קורונה. אני קורא והמלים רוקדות לפני... כי אם רצה - קורונה - להניח להם, תן להם מנוחה מהקורונה הזאת.

כשנמצא חסר או יתר בספר תורה

ז. היום בפרשה (פרשת "כי תבוא") קראנו "היום הזה נהיית לעם" (דברים כ"ז ט'). לפני חמשים שנה, באלול תש"ל, נסעתי עם אבא זכרוננו לברכה לצרפת⁶, ובשבת היינו בשכונה של התוניסאים (בלוויל). וקראתי בתורה "היום הזה נהיית לעם", ואני רואה שכתוב "נהיית לעם" ביו"ד אחת. אמרתי להם איפה היו"ד השנייה? בא אחד אמר אין דבר, זה לא משנה משמעות. אבא גער בו, אמר לו אנחנו הספרדים על חסר ויתר מורידים ספר תורה. על דיבוק ופיסוק מורידים ספר תורה. תוציא ספר תורה אחר. אחר כך התבוננתי, יש בזה מחלוקת אשכנזים וספרדים. האשכנזים לא מוציאים ספר תורה על חסר ויתר, למה? כי הגמרא בקידושין (דף ל' ע"א) אומרת אנחנו לא בקיאים בחסרות ויתרות. אם חכמי התלמוד לא בקיאים אנחנו בקיאים יותר?! לכן אין דבר⁷. אבל אנחנו הספרדים מורידים על כל דבר קטן. כתוב בתשובת דבר שמואל (זה היה גאון וחסיד, רבי שמואל אבובא, חי לפני שלוש מאות שנה) בסימן רכ"ב (שמתי בזכרוננו את הסימן לפני כמה שנים - סימן ברך), שאנחנו הספרדים מורידים על כל חילוק קטן. כי זה כבוד לתורה שיראו העם שכולנו שווים בספרי תורה.

6. הלכנו לשם בגלל שהבן שלי יבדל לחיים גזעון לא היה אוכל טוב. כל פעם שאוכל מקיא, אוכל ומקיא, אוכל ומקיא. סובבנו על כל הרופאים, כל רופאי הילדים בתונס (יש רופאים טובים דיוקא). וכל חודש שליש מהמשכורת שלי הולכת ברופאים ורפואות. החודש הבא לא עזר. עוד פעם לרופא "בידושה" וכל מיני שמות הבעלים. אז אבא ע"ה אמר נלך לצרפת, אולי נמצא שם רופא. ושם הייתה משפחת משאש - רבי שמעון משאש ז"ל, שהואיל לתת לנו חדר בבית שלו. והוא היה אב לעשרה ילדים, אז יש לו זכות מטעם ביטוח לאומי שם שישלם לרופא רק עשרה אחוז, ככה זה. אז הוא היה מביא רופאים, וכולם פה אחד - "לא להכריח אותו לאכול", "לא להכריח אותו לאכול", "לא להכריח אותו לאכול". וכיון שאין לרופאים הרבה הכנסות מזה, אז הם באים ומתבדחים עם בעל הבית. אחד אמר לי אתה יודע בספר הקוראן של הערבים, כתוב בכמה פרקים בסוף אל"מ. מה זה אל"מ? אני לא מאמין. מה הכוונה? הסופר שלו היה יהודי, לפעמים הוא כותב ובסוף עושה ראשי תיבות כאלה... יש אומרים זה החתימה שלו. והוא אומר לא, אל"מ פירושו אני לא מאמין. מי יודע? אני לא בקי בקוראן...

7. עוד שהגיעו לומר שגרשום וגרשון זה אותו דבר. מ"ם ונ"ן מתחלפים. כמו: "ותלכנה שתיהם עד בואנה בית לחם" (רות א' י"ט), במקום ותלכנה שתיהן. אבל דחו אותם, גרשום וגרשון זה שני אנשים. גרשום זה הבן של משה רבנו (שמות ב' כ"ב), וגרשון זה הבן של לוי - "בני לוי גרשון קתה ומררי" (בראשית מ"ז י"א). נערבב גרשון וגרשום? אין דבר כזה. דחו אותם חכמי האשכנזים. אבל בשאר דברים, כמו למשל "ויט אהלה" (בראשית י"ב ח'), כתוב אהלה בה"א, וקוראים אהלו. אם אחד כתב בוי"ו, אולי לא נורא. יש בזה גם כן דעות.

צברית - אנגלית - צרפתית - אלהרית - פרסית

בית ההוראה חינוך ילדים

בית ההוראה

בנשיאות מרן רה"י רבנו מאיר מאזוז שליט"א

מצנה טלפוני בכל נושא הכתי

02-5353-383 סת"ם

רביית ממונות כשרות

הדו"ח פתוח 24 שעות ביממה!

יש לי. והנה דווקא התוקע לא בא. להכעיס... הלכו אליו פעם פעמיים ושלוש, אמר אני לא בא. היו כולם בחדרה. אבא אמר להם יש לי שופר שלי. התפלאו, יש לך שופר?! והוא תקע להם מאה קולות. אחר כך בשנה הבאה סיכם את ההלכות של התקיעות. אבא ע"ה כתב את ההלכות, והדפסנו אותם בשו"ת איש מצליח (כרך ג' חא"ח סי' ט"ל), וגם ביארנו שם למה הוא מחשב ככה (אבא לא כתב). כל שניה יש בה ג' טרומיטין, ביארנו את זה. ומי שרוצה לתקוע קצר, שלפחות יעשה ארבע שניות, ולא יעשה יותר קצר מזה.

הסליחות שבארמית לאומרם ביחיד
יד. יש עוד דבר. הרב עובדיה ע"ה אומר (שו"ת יב"א ח"א חא"ח סי' ל"ה) שאם אין מניין לא יאמרו את הקטעים בארמית שבסליחות. ידלגו את "רחמנא", ו"מחי ומסי", ו"דעני לעניי". וזה על פי הגמרא בשבת (דף י"ב ע"ב) "לעולם אל יבקש אדם צרכיו בלשון ארמי, לפי שאין מלאכי השרת מכירין בלשון ארמי". ולמעשה רוב העדות הספרדיות (וייתכן כולן) היו נוהגות גם כשאינן מניין לומר הכל. עד שבא הרב עובדיה ויחדש את זה, והביא מקורות לדבריו, מהגמרא בשבת, ומספר תניא רבתי (סי' ע"ב), ומעוד חכמים אשכנזים. אבל אני מצאתי אחר כך דבר פלא, יש תשובת הגאונים לבני קירואן (בשנת ד' אלפים תשנ"ב, לפני אלף ועשרים ושמונה שנה, ומובאת באוצר הגאונים פרק א' דשבת עמ' 4-6), אומרת ככה: **מילתא דתבע אדם מן מלאכי השרת אל ישאל בלשון ארמי וכו', אבל מילתא דתבע אדם מלפני בורא ישאל בכל לשון** - אם אתה מבקש ממלאכי השרת, הם לא מבינים אותך, אתה מדבר להם באידיש, תדבר להם בעברית... אבל אם אתה מבקש מהקדוש ברוך הוא, אפילו אתה יחיד

כזה שבקושי יש בו שתי שניות וכשמגיעים לתרועה מאריכים בה יותר, לא יתכן. **התקיעה של תשר"ת לפי דעת מרן** (סי' תק"ץ ס"ד) **אחרי הגהה של האחרונים** (עיין מש"ב וכה"ח שם) **ח"י טרומיטין**. מה זה טרומיטין? הקול הקצר ביותר. **והתרועה תשעה טרומיטין**, אם כן התקיעה צריכה להיות כפול מהתרועה. ואלה שמקצרים בתקיעה יותר מדאי ומאריכים בתרועה עושים להפך. לכן התקיעה צריכה להיות הרבה יותר מהתרועה. **לכתחילה אבא ע"ה היה מקפיד להאריך שש שניות בתקיעה**. אבל לא בכל התקיעות, רק בתקיעות של תשר"ת. למה? כי השברים לוקחים כל שבר שלושה טרומיטין פחות מעט, והתרועה תשעה טרומיטין, סך הכל שמונה עשרה. שלוש, שלוש ושלוש (ג' שברים), ועוד תשע (תרועה) זה שמונה עשרה, **והתקיעה צריכה להיות כגודל השברים והתרועה שנמצאים באמצע**. אם זה תשר"ת התקיעה כמו השברים, דהיינו תשעה טרומיטין. וכן אם זה תשר"ת התקיעה כמו התרועה, דהיינו תשעה טרומיטין. ואם זה תשר"ת - התקיעה כמו השברים והתרועה ביחד - ח"י טרומיטין.

שלושה טרומיטין זו שניה
יד. וכמה זה ח"י טרומיטין? לפי השערה של אבא (הבאתי לזה מקורות ואסמכתאות. אבל אני יודע שכל שנה מקשים ומקשים ומקשים, נעזוב את הקושיות. קבלה היא. ואת הקבלה קבלנו מאבא), **כל שלושה טרומיטין זו שניה**. מניין לו? הסברתי מניין לו, הבאתי מקורות, הבאתי ספרים (עיין בירחון אור"ת תשרי תשמ"ז סי' ב' אות ב' ובס' השיעור ח"א עמ' תקמ"ג ואילך ועוד), אבל העולם לא תופס ולא מבין. מה נעשה להם? **קבלנו מאבא שכל תקיעה של תשר"ת שש שניות, ושל תשר"ת ותשר"ת אפשר גם שלוש שניות**. (יש לנו בחור אחד מהישיבה שהוא תוקע בדיוק).

מתי התחיל מרן האיש מצליח' ע"ה לתקוע?
יד. כשאבא התרגל לתקוע הוא עשה כללים של התקיעות. הוא לא היה תוקע בראש השנה, עד שנת תשט"ז. הגיע חג הפסח תשט"ו, והיו הופכים את הבית לקראת פסח, ומצאו איזה שופר ישן מונח מתחת לספרייה. עתיק, וקצר גם כן. ולא די שהוא קצר, אלא שיש בו ציורים וחקיקה בצד הרחב שלו, ואבא ע"ה היה חושש אולי זה אסור. אם יש חקיקות למעלה צריך להיות ישר. אבל למטה לא נורא כל כך. ואבא שייף אותו, יש לו כל הכלים של השיוף. שייף וקיצר אותו. וראה שיש בו שיעור ארבע אצבעות או טפח ויוצא מהיד, קצת למעלה וקצת למטה (ראה שו"ע סי' תקפ"ו ס"ט ובבאה"ל שם) זה בסדר. אבל היה קשה מאד לתקיעה, התחיל להתאמן בו מיד אחרי פסח, עד שהיו יהודים בשכונה שאמרו לי: אבא שלך הביא ראש השנה מעכשיו... אנחנו נמצאים בחודש אייר. אבל הוא צריך להתאמן. אמרו: למה להתאמן סתם? כבר יש לנו תוקע בבית הכנסת על שם קאיד נסים¹⁰. גם תוקע וגם חזן, בחנם. שמו מרדכי זואן. גבוה ענק. אם היה בחדר הזה היה מגיע לתקרה...¹¹ הגיע ראש השנה, אבא בא לבית הכנסת ושם את השופר החדש שהתאמן בו, בתוך הגלימה שלו שאף אחד לא יראה. אמר, אם יצטרכו אז

10. הוא תמך ברב משמרות כהונה להוציא את ספריו. היה קאיד, היה מכובד מאד אצל המלך. אבל הוא סיים את חייו בצרפת. ויש בית הכנסת על שמו ועכשיו הכל נהרס.
11. בן תשעים שנה היה, והוא בנו של ציון זואן, שהוא בנו של רבי דוד זואן תלמיד המשמרות כהונה. רבי דוד זואן היה תלמיד חכם גדול כתב ספר על כל התלמוד, אבל הדפיסו ממנו רק על סדר זרעים ומסכת שבת ונפסק. לא היו אז לומדים בתונים, בעוגנות הרבים רובם ככולם הלכו אחרי החושך והאפילה. אחרי הצרפתית והצרפתיות. יש מקומות לומדים צרפתית אבל לומדים גם גמרא, אבל בתונס אמרו או כך או כך. אז בנו ציון זואן הדפיס את הספר של אביו ועמד אחרי מסכת שבת. פעם רבי ניסן פינסון ע"ה הביא לי כתב ידו של רבי דוד זואן על מסכת חולין, ומצאתי שם הגהה נפלאה ברש"י בחולין (דף מ"ו ע"א) וכתבתי אותה בחידושי. אבל אני לא יכול להעתיק את כל הספר. אמרתי לו לאיפה אתה לוקח אותו? אמר לי אני לוקח אותו לאדמו"ר. אז מי שיש לו קשרים בבית האדמו"ר מליובאוויטש, ישאל אם יש כתב יד של רבי דוד זואן על מסכתות אחרות שבת, זאת אומרת סדר נשים, נויקין ומסכת חולין. זה ספר יקר מאד, נפלא מאד. והנכד מרדכי זואן היה תוקע קבוע.

לאור הסכנות האורבות לפתחנו ה"ו ראוי מאד לערוך פדיון נפש בערב ר"ה ובערב יוה"כ, וכפי הבטחתו של רבנו חיים ויטאל תלמיד האר"י הקדוש העושה כן מובטח לו שמשלים שנתו

עיין להרב שמן ששון ז"ל בדף קל"ג סוף ע"ד, שהביא בשם ספר הכוונות של הרב מאיר בתייאי ז"ל שקיבל מרבו הר"י ווילנא זלה"ה ככתוב בגליון בספר בית מועד שמורנו הרב חיים ויטאל ז"ל היה נוהג בכל ערב ראש השנה לעשות פדיון נפש באופן זה, והוא שבערב יום הכוונות, שמהר"ו ז"ל בערב ראש השנה היה מונה הק"ס פרושות לפדיון נפש מניין בלבד והיה שומרם, ואחר כך בערב יום הכיפורים היה עושה הפדיון עצמו, ושומרם ובערב סוכות היה מחלקם, וזה כוונת

המעוניין בפדיון בעבור 26 ש"ח לכל נפש יתקשר לטל. 055-6746187
כל ההכנסות יועברו למשפחות בני תורה בערב סוכות כמובא במקורות

לפרטים והזמנות: 053-6652663

כל תשמישי הקדושה במקום אחד ספרי תורה • תפילין • גיטות • מגילות ועוד

מוגה ע"י מגוהים מוסמכים מיישיבת כסא רחמים

תיקון הנפטרים - הכרת הטוב

ארמית!?!... "ואע"ג דלא ידעינן מאי טעמיהו דרב ורבי יוחנן ומנין להם. כי הכי דלא חשו לה הראשונים אף אנן נמי לא חיישינן". כל אלה דברי הגאונים. הובאו באוצר הגאונים פרק א' דשבת (דף י"ב ע"ב).

עוד תשובה מהגאונים בענין הנ"ל

טו. ועוד יש קובץ צפונות (ניסן תשמ"ט עמ' 1-2), ושם יש קובץ תשובות מרב שרירא גאון למגורשי פאס¹², ואמר ככה: "לא אמרו רבי יוחנן ורבי יהודה אלא בשואל צורך ממלאכי השרת" - שמבקש ממלאכי השרת שיזדקקו לו, יש הרבה תפילות כאלה שמזכירים את המלאך. "אבל מה שהוא שואל מלפני יודע נסתרות ברוך הוא, לא נאמר אל ישאל בלשון ארמית, וכל צורך שהוא מלפני רבונו של עולם, אומרים אותו בלשון ארמית ואין חוששים. ופירוק זה חוץ מן הפירוק האמור בתלמוד בסוטה (ל"ג ע"א) "ציבור שאני", אנחנו אנו אפילו יחיד", ומי חתום על זה? רב שרירא ורב האי. זה אב ובנו. אומרים אנחנו לדין אפילו יחיד.

המנהג בזה

טז. ואת הרעיון הזה אמר אותו כף החיים (סי' תקפ"א אות כ"ו) שכתב מה אכפת לנו, הרי כתוב: "בכל קראנו אליו" (דברים ד' ז), בכל שפה שאתה יודע, תפילה נאמרת בכל לשון (סוטה דף י"ב ע"א). ואמנם הרב עובדיה ע"ה דחה אותו, אמר לו וכי אתה חולק על הגמרא?! אבל אחרי שמצאנו גאונים אומרים כך, ועוד נוסף שהרמב"ם בחיבור שלו לא הביא את הדין הזה ש'אדם לא ישאל צרכיו בלשון ארמית', כי הלך אחרי הגאונים שלא מתיחסים לדין הזה, וככה המשיכו. וככה המנהג בתנוס ובג'רבא ובמרוקו בתימן ובבל¹³. לא נפסיד כלום. וגם לדעת מרן שאמר שהתפילות לא יהיו בלשון ארמית (סימן ק"א ס"ד), מרן המשיך שיש אומרים שתפלה הקבועה לציבור אפילו יחיד יכול לאומרה בכל לשון.

ראיה מתפלת "ויהא רעוא" שאומרים בליל שבת

יז. והרי בליל שבת בכל הסיפורים של פעם (לא רק של היום, תגיד זה "מנצור" וזה "בקאל", אלא אפילו בסיפורים שלפני מאה שנה ויותר, כמו בית מנוחה, תפלת החודש), יש שם בליל שבת תפלה: "ויהא רעוא מן קודם עתיקא קדישא דכל קדישין, טמירא דכל טמירין, סתימא דכולא, דיתמשך טלא עילאה מינה למליא רישיה דז"א וכו' ויפרקינן מכל עקתינן בישיין דלא ייתון לעלמא"¹⁴. והרי כל הבקשה היא בארמית וכולם אומרים את זה. וכי מישהו מביא מנין בליל שבת כדי לומר את זה?! אלא מה, כולם אומרים את זה בכל בית בישראל, ברוב הבתים קוראים את זה (אולי הספרדים קוראים והאשכנזים לא, אני לא יודע). וכיון שזה נוסח הקבוע לרבים, אפילו שכל אחד אומר את זה לבד, מותר. ואותו דבר גם כאן ב'רחמנא' ו'מחי ומסי', לכן מנהג ישראל תורה הוא ואין לחוש לזה. ומי שרוצה לחשוש לדעת האוסרים, אין הכי נמי, בסליחות שלנו הקטעים האלה תורגמו לעברית גם 'רחמנא' וגם 'מחי ומסי' ו'דעני לעניי'. אבל מי שקורא בארמית ומבין את התוכן שלהם - אין בעיה וכאמור.

סעיד וסמין הוי לן

יח. עוד דבר ב'רחמנא' בסליחות. אומרים סעיד וסמין הוי לן. זה דבר ששמעתי מאבא לפני שנים רבות, והוא שמע את זה מרבי ישועה כהן¹⁵. ויש לי גם מכתב שקבלתי לפני שלוש או ארבע שנים מיוסף צבאן (רחוב אליעזר הלוי בירושלים) שאומר שם: אני אישית הכרתי את הרב ישועה כהן, והייתי מבקר אצלו בבית (כי היינו גרים

12. היו מגורשים גם אז, בשנת אלף רח"ץ לשטרות - ד' אלפים תשמ"ז (זה לפני התאריך של התשובה שאמרנו למעלה), לפני אלף ושלושים ושלוש שנים.
13. איך אני יודע שככה המנהג בבבל? כי יש ש"ת תורה לשמה (סימן מ"ט) שאומר ככה. וכף החיים שגם כן אמר מותר.
14. בספרים כתוב "דייתון לעלמא". וזה לא טוב. זה לא דומה למה שאומרים "גזרות קשות ורעות המתרגשות לבוא בעולם", כי "המתרגשות" פירושו העומדות לבוא. אבל "עקתינן בישיין דייתון לעלמא", פירושו צרות רעות שיבואו לעולם. למה תאמר שצרות יבואו חס ושלום? אדרבא נאמר שלא יבואו. כמו שכתוב בגמרא (תענית דף י"ט ע"א): "נעל כל צרה שלא תבוא". לכן אנחנו אומרים "מכל עקתינן בישיין דלא ייתון לעלמא" - הלואי שלא יבואו.
15. זה יהודי זקן מאד. היה צנום כזה והיה שוחט. וחי מעל גיל תשעים. ואביו היה תלמיד אחרון של המשמרות כהונה. ואני זוכר אותו בשוק (נקרא 'סוק אל בחרי'), היה לפעמים מגיע לשם לשוחטים, ואולי היו שואלים אותו, או מדברים איתו.

תשאל בכל לשון. והכי קאמר (בגמרא בשבת) שאני חולה דמן רחמנא תבע, רבי יוחנן אמר רחמנא נידכרך לשלמא - ה' יזכור אותך לשלום. שם בגמרא לא כתוב כך, אלא כתוב: חולה "שכינה עמו", והגאונים מסבירים: "והאי דקאמר שכינה עמו, משום שיש כמה דברים, שמלאכים עושים בהם כפום דחזו, ולא צריכים רשות מלמעלה" - יש להם רשות בעניינים מסויימים. שיעשו מה שהם חושבים. אבל החולה שכינה עמו ואינם יכולים לעשות שום דבר בלא רשות. ואחר כך כתבים: "ולא חזינא ולא

שמענא מעולם דמיגעין רבנן מלמשאל צורכיהון בלשון ארמי", ועוד כותבים אחר כך: "ומן אילין מימרי ומן מעשים, דקא חזינן רבנן דלא שמיע לן דאיכא דחש להא דרב ולהא דרבי יוחנן, גמרינן (למדנו) דפליגי רבנן עליהון" - כיון שהחכמים שלנו מתקופת הגאונים לא חשו לדבר רב ורבי יוחנן, שמע מינה שהם חולקים ודוחים את דבריהם. "ומרחק מימרהון מן סברא נמי" - הסברא גם כן לא כך. "אטו מלאכים שהם ממונים לכתוב שיחת אדם, מי לא ידעי בלשון ארמית?!" הרי הם ממונים לכתוב את שיחת האדם, אז כל אלה שמדברים בארמית הם לא מבינים, צריכים להיכנס לאוניברסיטה שמלמדת

בן אדם מה לך נרדס? תתעורר!!

יתכן שלא תמצא מניין השנה... גם אם אתה תשמע תקיעת שופר... האם השכן שלך גם ישמע?

המכון לבריאות ישראל
המכון לבריאות ישראל
המכון לבריאות ישראל

קו טלפון 24 שעות: 086-33-88-06
אתר האינטרנט: koldedi.co

סוכות לויתן
למהדרין מן המהדרין

סוכות בכל הגדלים
10 שנות אחריות
כל סוגי הסכך במקום אחד

סוכה חזקה במיוחד
קיימות אפשרות ל-5 עמודים.
ניתן להשיג חלקים להגדלה לסוכה קיימת.
כיסוי לסוכה מוהדר עם חלונות לאוורור.

ניתן לשלם באשראי עד 12 תשלומים

פטנט! הסכך היחיד בהכשר הרב למדא בסכך עלי דקלים יש כיסים מאותו חומר להשחלת המקלות. הסכך יושב על הסוכה ולא רואים את המקלות.

הפצה ראשית:
0556777347 | 0507704880
הזמנות ב-SMS: 055-6687768 | הזמנות בפקס: 08-8529770
www.sukotliv.com | Sukka770@gmail.com
מוקד מכירה ראשי: רחוב בן זכאי 10 קומת קרקע מול ת"ת ויז'ניץ אשדוד

- שתהיה לנו עוזר וסומך. אין הכוונה שה' יהיה חס ושלום עוזר וסומך. לא יתכן כדבר הזה.

פועל-פועל (בעברית) - פעיל-פעיל (בארמית)

כ. ולא רק בזה. כמעט תמיד, הפועל והפעול בעברית כמו: שומר-שומר, סוגר-סגור, שובר-שובר, בארמית זו נוסחא אחרת, הפועל זה פעיל, ואילו הפועל זה פעיל. כמו "בְּרִיךְ שְׁמִיהַ דְּמַאֲרֵי עֵלְמָא", אומרים בְּרִיךְ בְּשׁו"א (ולא בְּרִיךְ בְּקַמ"ץ), והכוונה היא "ברוך שמו". ואם אתה אומר בְּרִיךְ בְּקַמ"ץ יש לזה משמעות אחרת כמו: "ואברהם זקן בא בימים וה' בָּרַךְ אֶת אַבְרָהָם בְּכָל" (בראשית כ"ד א') שמתרגמים וה' בְּרִיךְ (בְּקַמ"ץ) ית אברהם בכל. כי בְּרִיךְ (בְּקַמ"ץ) זה פועל בְּרַךְ (אין לנו בְּרַךְ) אבל בְּרִיךְ פרושו ברוך. אותו דבר בסעיד וסמיק, אם תגיד בשו"א פירושו נסעד ונסמך.

באריאנה¹⁶ שזה כפר בתוסס), והייתי אז בחור בן שבע עשרה שנה, ושמעתי מפיו של רבי ישועה שאמר "סְעִיד וסְמִיך" (בְּקַמ"ץ)¹⁷. אחר כך בא אלי יהודי תימני לפני ארבע שנים, שמו רבי נסים יהודה שיהיה בריא. הביא לי צילום מנוסח תימני, אחד בניקוד שלנו - ניקוד הרגיל שנקרא גם "הניקוד התחתון", ואחד בניקוד העליון - שמים את הניקוד למעלה, יש שם קמ"ץ הפוכה מעל האות. והוא קדם לניקוד התחתון. ואמר לי שזה שכתוב בניקוד העליון הוא מלפני 300 שנה, ושם כתוב "סְעִיד וסְמִיך הוי לן", הסמ"ך של סעיד יש עליה קמ"ץ הפוך, וכך גם ב"וסמיק" - הוא"ו יש בה שו"א בניקוד עליון, והסמ"ך יש בה קמ"ץ למעלה. והביא עוד צילום מכתב יד אחר, ש"סעיד" מנוקד בְּקַמ"ץ רגיל שלנו, "וסמיק" אותו דבר שהוא"ו עם שו"א והסמ"ך בְּקַמ"ץ. הנוסח האמתי זה סְעִיד וסְמִיך.

מה פירוש סְעִיד ומה פירוש סְעִיד?

יט. וההבדל בין הנוסחאות, שסְעִיד וסְמִיך פירושו נסעד ונסמך, ואילו סְעִיד וסְמִיך בְּקַמ"ץ פירושו סועד וסומך. ואנחנו אומרים: "רחמנא סְעִיד וסְמִיך הוי לך" - תהיה לנו סועד וסומך. אם אנחנו צריכים עזרה תסעוד אותנו, כמו "סעדיני ואושעה" (תהלים קי"ט קי"ז). וסְמִיך הכוונה תסמוך אותנו. והראיה של רבי ישועה כהן ז"ל מהפסוק בישעיה (ל"א ג') "וכשל עוזר ונפל עוזר", והתרגום שלו [בדפוסים קדמונים] "ויתקל סְעִיד ויפול סְעִיד". ה"עוזר" תרגם סְעִיד וה"עוזר" תרגם סְעִיד. וא"כ סְעִיד בְּקַמ"ץ זה מי שעושה את הפעולה, וסְעִיד בשו"א זה מי שמקבל את הפעולה - עוזר. "סְעִיד וסְמִיך הוי לך"¹⁶. והרב שלו באריאנה, היה רבי בריתו שהיה מדקדק גדול. זה תלמיד חכם אחד ששמו רבי אברהם סמאג'ה. והיו קוראים לו רבי בריתו. והוא היה מדקדק הרבה. כל מי שאומר איזו גרסא, אומרים לו הרי רבי בריתו לא אומר כך, למה הלכת לגירסא החדשה? וגם אם תאמר להם, לא מלבי אני עושה, הנה תראו הספרים, אני מציין ספרים, הם לא יודעים כלום, רבי בריתו זה כמו תורה מסיני... ואבא ע"ה היה אומר עליו שזוכר את כל התנ"ך עם הטעמים שלו בעל פה.

17. ועוד הוא מספר שהיה שם בחג הסוכות בשנת תשכ"ז בן תשע עשרה (זאת אמרת). הבחור הזה שכותב לי נולד בתש"ח, והייתי צריך לעזוב את ההורים והקהילה, לעזוב את תונס וללכת לפריז ללמוד בבית ספר של אופטיקה. וביקרת את הרב ישועה ז"ל בפעם האחרונה לקבל ממנו ברכה. הייתי יוצא מגלות ישמעאל לגלות עשיו. (תונס זה גלות ישמעאל וצרפת זו גלות עשיו). והרב היה מאד זקן וחולה על מיטתו, ואמר לי: "תקשיב לי טוב, עיינתי הרבה, ולפי החשבונות של הרבנים, עלול לקרות דבר גדול לישראל בעוד שנתיים לקראת שבועות, אבל לפי החשבון שלי, זה יקרא בשבועות הבא עליו לטובה". ובירך אותי ויצאתי. ואז חשבתי בעונותי הרבים, שהרב לא יודע על מה הוא מדבר, הוא זקן וחולה, מה הוא נכנס לחשבונות?! והנה בשבועות תשכ"ז הייתי בצרפת, והייתה מלחמת ששת הימים, וקיבלנו מתנה מאת ה' את ירושלים. הסיפור הזה אני מספר לכם מכילי ראשון שקרה לי. ככה הוא כתב לי.

בית נאמן

צריך ישועה?

קנה לך סגור ליום הביפורים!

המעלה הגדולה ביותר לעשות זאת ע"י החזקת עמלי תורה

"תיקון ברת"

שיעשה ע"י יותר ממונין תלמידי חכמים שלומדים תורה בתענית דיבור לילה שלם לזכותך, כולל קריאת תהילים שלם ותפילות מיוחדות למענך. ובאשמורת הבוקר יערך פדיון נפש לכל שם!

בעלות 72 ש"ח לכל נפש

הלימוד יערך בליל שישי שלפני יום הכיפורים

72 ש"ח = מונין חסד עשה חסד עם עמלי תורה ותזכה לחסד בדיון!

אנשי אלוסי 24 שעות 24 קווי

למסירת שמות: 08-6727523

או בהודעה למספר 08-6727523 או בעמדות גדרים פלוס

האם אפשר לומר שה' נעזר מאיתנו?¹⁶ לא מדברים ככה לה' יתברך. לכן אומרים סְעִיד וְסָמִיךְ בְּקַמִּי"ץ. ומצאנו ככה גם בקצת סידורים, כמו של הגאון **יעב"ץ** (בתפלת נעילה של כיפור) ואחרים.

להתחזק בחודש אלול כי הוא הקדמה לשנה הבאה

כא. האלול הזה הוא הקדמה לשנה הבאה. ואדם צריך לעורר רחמים בחודש אלול, גם בסליחות, (ואם אדם לא יכול לקום לסליחות בבוקר, לפחות יעשה לפני מנחה או במשך היום). וגם יאמר תהלים בכל יום. אני במשך שנים - משנת תשמ"א עד השנתיים האחרונות, הייתי קורא תהלים לפי השבוע. כל שבוע גומרים את כל הספר. ואם לפעמים היה נשאר לי הייתי משלים בשבת. אבל בשנים האחרונות נחלשתי מאוד בעונות¹⁹ והפסקתי לקרוא (רק לפעמים אני קורא). ואמרת שבוודאי הזה בלי נדר אקרא לפי החודש, זאת אומרת שבכל יום אקרא ארבעה או חמשה פרקים, וככה אתה גומר את כל התהלים במשך חודש. וכל אחד ישתדל לעשות ככה, לקחת תהלים שהוא מחולק לפי ימי החודש ויקרא את הפרקים של אותו היום. וגם מי שלא קרא מתחילת אלול - אין דבר, יקרא מהיום. אנחנו צריכים רק להתפלל, זה מאד חשוב.

באיזה סימן מתחילים בליל ראש השנה?

כב. עוד דבר אחד. בליל ראש השנה מביאים כמה סימנים. יש נוהגים להתחיל בתפוח, יש נוהגים להתחיל בתמרים, ויש נוהגים להתחיל בקרעא - בדלעת. וכל אחד יש לו מקור למנהגו. מי שמתחיל בתמרים (ככה אומר הבן איש חי ש"א פרשת ניצבים הלכה ד') אומר יש לנו כל מיני דברים, גם עץ וגם אדמה, והתמרים קודמים לכולם, ואומרים עליהם "שיתמו אויבינו ושונאינו וכל מבקשי רעתנו". ואחרים אומרים שצריך להתחיל בתפוח, כי יש סוד התפוח רומז לראש השנה²⁰. אבל

18. אחד אמר לי כן, אנחנו עוזרים לו, שנאמר "ננו עז לאלקים". וכי אתה עוזר לו?!!... "בן פורת יוסף". [ועוד אם כדבריהם, איזו בקשה יש בזה, וגם לשון "הוי לך" לא מדויק].
19. רבי משה שטרנוב ע"ה היה כותב: "יודי מהו כבדי חלו"ש סב"א". זה פסוק בפרשת משות, כתוב שם "חלוץ צבא" (במדבר ל"ב כ"ז), והוא שניה וכתב במקום חלוץ וסבא במקום צבא. אני אמנם לא הגעתי לגיל שלו, אבל עברתי הרבה דברים "טובים" בחיים.
20. הבן איש חי אומר (ש"א פרשת ניצבים אות ד') כל הפרות שרשם במלכות, ורק התפוח שרשו בדוכרא שהוא סוד תפארת. וחדשי הקיץ (מניסן עד תשרי) הם בנוקבא, שהם סוד המלכות. וחדשי החורף (מתשרי עד ניסן) הם בדוכרא, שהוא סוד התפארת. ולכן בליל ראש השנה,

עדיף מכולם להתחיל בקרעא, למה? כי הגמרא מזכירה את זה ראשון, בהוריות (דף י"ב ע"א) ובכריתות (דף ר' ע"א) כתוב שאדם יהיה רגיל לאכול בראש השנה²¹ והגמרא מתחילה בקרא. וגם הר"ן - רבנו נסים (בסוף ראש השנה דף י"ב ע"ב מדפי הר"ף) אומר שככה היו עושים לפני רב האי גאון²², היו מביאים לפניו סל שיש בו קרקס"ת. מה זה קרקס"ת? קרא רוביא כרתי סלקא ותמרי. התמרים בסוף, ולמה הם בסוף? כי כל אלה שבאים מחמת הסעודה, לא צריך לברך עליהם. והתמרים שבאים בסוף הסעודה, אוכלים בסוף.

תמר - יתמו אויבינו

כג. בתוספת חששו כנראה שעל תמרים לא מתאים לומר "שיתמו אויבינו" כי תמרים ותמו זה לא הולך ביחד. אז הו מביאים שום... בערבית הוא נקרא "תום" וגם בלשון הגמרא נקרא "תומא" (ביצה דף ז' ע"ב ועוד). ואומרים שיתמו אויבינו. אבל זה לא

שהוא התחלת הדוכרא, אוכלין תפוח שרשו בדוכרא. [וע"ש עוד טעמים].

21. ישנה גרסא: "למיחזז" - להסתכל. והרווחנו בגירסא הזאת שאם אדם לא רוצה לאכול סלקא (שזה התרד) בגלל התולעים שיש בו, יסתכל עליו וגמרנו. אבל אנחנו לוקחים תרד של גוש קטיף ומבשלים אותו. וחכם גדול מחכמי תונס לפני 150 שנה, כתב בספר "בן אברהם" - אבוקרא (דף נ"ט ע"א) שאין חשש של תולעים בסלקא. לכאורה איך אין חשש? הרי כולו מלא בתולעים, כמו שכתב הבן איש חי שישלוקנו מעל השולחן, רק תסתכל עליו וזהו. אלא אמר שבדקים אותו ומטגנים אותו וממעיין את העלים שלו פעם אחר פעם, עד שאם חס וחלילה נשארה איזו תולעת אחרי בדיקה רבה, אנחנו תולים שהתולעת הזאת נמנעה ואין עליה שם "בריה". אבל היום יש לנו גם גוש קטיף, וגם כל מיני סוגים, ולכן הסלקא שלנו נקי.
22. רב האי גאון היה אחון הגאונים. נפטר בשנת א' תשצ"ח. עשיתי לו סימן יפה "אורך ימים אשביעהו ואראוהו בישועתי" (תהלים צ"א ט"ז), "אורך ימים אשביעהו ואראוהו" זה 4 מילים - ד' אלפים, "בישועתי" גימטריא תשצ"ח. ולמה נאמר אורך ימים? כי הוא נפטר בגיל 99. ועד שנתו האחרונה היה כותב מכתבים. לעשות שלום כאן ולעשות שלום שם. ועונה על שאלות. אדם מיוחד במינו. אמרו עליו "אחרון הגאונים בזמן וראשון במעלה". אחרי שנפטר פסקה הגאונות מבבל. למה? כי בחייו לימד המון תלמידים (זהם הפיצו את התורה בכל מקום, ולא היו צריכים דוקא לבלל). ילדים לא היו לו. רבנו חננאל מזכיר אותו: "מורנו ורבנו הגאון רב האי ריאה זרע יאריך ימים". ברכת "ריאה זרע" לא התקיימה, ברכת "יאריך ימים" התקיימה. (כתבים בראשי תיבות: זי"י"א - ריאה זרע יאריך ימים אמן). על מרן הב"י גם כן כתבו זי"י"א והתקיימו שניהם. גם ראה זרע מאשתו השניה והשלישית, וגם האריך ימים. חי 87 שנה, ורב האי חי יותר - 99 שנה.

עריכת פדיון נפש מסוגל להציל מגזרות קשות לכלל ולפרט

העושה פדיון זה באופן זה בודאי משלים שנתו

הפדיון נפש

שמבטיח שנה טובה ומאושרת!

<p>ההבטחה המוסלמית: "העושה פדיון נפש באופן זה - בודאי משלים שנתו" <small>(מחמת שש השננות)</small></p>	<p>מי סידר את הפדיון לראשונה? בספר עשירי המצוי בת"כ "פדיון נפש המוביל מולידו הנביא וכדו לטוב", הוא מובא גם בדפוס, "השמן טוהר נשם הארי"ל ורבי חיים נטעל, הרש"ש יקרו"ש, חר"א, רבי חיים סאלאי וכו'.</p>
<p>יש לכם בעיה? - זה הפדיון! "פדיון נפש זה הוא תועלת ותרופה לכל ערה שלא תבוא, ובסוד תולעים שיפוצא בגזרות"</p>	<p>האם זה בודק ומנטח? זכור ורוי מנשים ובודקים אותו יותר מאף פעמים, והיה מועיל בעזרת ה' הקב באתה שעה, ויהיה גיבול תועלתו ותרופתו לכל אדם"</p>
<p>מי צריך לערוך את הפדיון? "שיהיה עורך הפדיון תלמיד חכם, אשר יצוה קודמת להבנתו ובקי בכונות הארי"ל והרש"ש"</p>	<p>האם צריך לערוך את הפדיון? "לערוך פדיון נפש בכל ערב ראש השנה וערב יום הכיפורים" <small>(מחמת רבנותו המוסלמית)</small></p>

ידוע שגם מורנו ורבנו המקובל רבי יצחק כדורי זקוק"ל היה מעביר מעת הפדיון מידי שנה בערב ר"ה ועברו למורנו ורבנו הגל"צ רבי בניהו שמואלי שליט"א בכדי שיערוך בעבורו את הפדיון נפש בכונות הרש"ש

02-624-9000

כל מספי הפדיון קודש לחזקת מוסדות "עיר שלום" מוסדות של המקובל האלקרי רבי מרדכי שרעבי זצ"ל

עריכת פדיון נפש מסוגל להציל מגזרות קשות לכלל ולפרט

העושה פדיון זה באופן זה בודאי משלים שנתו

הפדיון נפש

שמבטיח שנה טובה ומאושרת!

<p>ההבטחה המוסלמית: "העושה פדיון נפש באופן זה - בודאי משלים שנתו" <small>(מחמת שש השננות)</small></p>	<p>מי סידר את הפדיון לראשונה? בספר עשירי המצוי בת"כ "פדיון נפש המוביל מולידו הנביא וכדו לטוב", הוא מובא גם בדפוס, "השמן טוהר נשם הארי"ל ורבי חיים נטעל, הרש"ש יקרו"ש, חר"א, רבי חיים סאלאי וכו'.</p>
<p>יש לכם בעיה? - זה הפדיון! "פדיון נפש זה הוא תועלת ותרופה לכל ערה שלא תבוא, ובסוד תולעים שיפוצא בגזרות"</p>	<p>האם זה בודק ומנטח? זכור ורוי מנשים ובודקים אותו יותר מאף פעמים, והיה מועיל בעזרת ה' הקב באתה שעה, ויהיה גיבול תועלתו ותרופתו לכל אדם"</p>
<p>מי צריך לערוך את הפדיון? "שיהיה עורך הפדיון תלמיד חכם, אשר יצוה קודמת להבנתו ובקי בכונות הארי"ל והרש"ש"</p>	<p>האם צריך לערוך את הפדיון? "לערוך פדיון נפש בכל ערב ראש השנה וערב יום הכיפורים" <small>(מחמת רבנותו המוסלמית)</small></p>

ידוע שגם מורנו ורבנו המקובל רבי יצחק כדורי זקוק"ל היה מעביר מעת הפדיון מידי שנה בערב ר"ה ועברו למורנו ורבנו הגל"צ רבי בניהו שמואלי שליט"א בכדי שיערוך בעבורו את הפדיון נפש בכונות הרש"ש

02-624-9000

כל מספי הפדיון קודש לחזקת מוסדות "עיר שלום" מוסדות של המקובל האלקרי רבי מרדכי שרעבי זצ"ל

מי שבירך אבותינו הקדושים אברהם יצחק ויעקב הוא יברך את כל השומעים וכל הרואים וכל הקוראים אח"כ בבית נאמן, השי"ת יתן להם בריאות איתנה ושמחה רבה, ורפואה שלמה לכל החולים של עם ישראל. וגם לכל הגויים (כל זמן שלא יעשו אתנו רעות, אנחנו מתפללים על כל העולם. אין לנו שום סבה לשנוא מי שנברא בצלם אלוקים). אכ"ר.

(יש שם אותיות שטן. מה נעשה?), בלילה השני מתו חלק מהם, היו עשר דגים. חמש הלכו כפרה. ואחר כך בפורים הביאו לאשתי גם כן מתנה, מה הביאו? מיקרוגל. המיקרוגל היה לא טוב לה. לכן הכי טוב לא להשתמש במיקרוגל. סיפר לי תלמיד חכם אחד מהישיבה שהיה לשכנים שלו מיקרוגל. פתאום אחד מהילדים חלה. הלכו לטפל בו ולטפל בו, אחרי כמה חודשים גם הילד השני חלה. לקחו את המיקרוגל ושברו אותו. המיקרוגל הזה יהיה גל אבנים. מאז אנחנו לא מניסים מיקרוגל הביתה. ואנחנו מתפללים לה. הלחץ הזה של אנשים לבשל מהר מהר, אין בו לא טעם ולא ריח. קרינה מיננת מיננת מיננת. לכן הטוב ביותר בלי מיקרוגל ובלי אקווריום של דגים. אבל אפשר לאכול דגים בראש השנה, שנפרה ונרבה כדגים בעזרת ה'.

נכון, הגמרא אמרה על תמרי שיתמו אויבינו. והגמרא בברכות (דף נ"ז ע"א) אומרת מי שראה תמרים בחלום תמו עוונותיו שנאמר (איכה ד' כ"ב) "תם עוונך בת ציון". למה? כי תמר פירושו "תם מר" - שהמרירות תגמר. [וכן הוא בזוה"ק (במדבר דף קנ"ג ע"א ברעיא מהימנא) וז"ל: "ועוד בפרק הרואה, הרואה תמרים בחלום תמו עוונותיו וכו', ועל דא תמרים תמן ת"ם ותמן מ"ר". והוא כדברי מו"ר נר"ו. הערת רבי רפאל מאוזז שליט"א]. וגם המרירות של הקורונה, המלחמות והפיגועים וכל הצרות האלה, הקב"ה יחוס עלינו ויבטל לנו את כל הגזירות.

דאגה בלב ים

כד. אבל יש דבר שהיו מביאים אותו בתונס ובמרוקו. היו מביאים דגים, ואוכלים ואומרים "שנפרה ונרבה כדגים". אבל אנחנו לא מביאים. למה? כי הרב חיד"א (ברכ"י סי' תקפ"ג אות ה') מצא בחידושי ר"ה כתב יד של הרשב"ץ (דף ל"ב ע"א. בינתיים יצאו לאור) שאומר שיש בעיה בדגים. מה הבעיה? בנחמיה (בפרק האחרון - י"ג, ט"ז) כתוב "מביאים דאג וכל מכר", דאג באל"ף. משמע לשון דאגה. לכן נהגו שלא אוכלים דגים בראש השנה, גם בלי שאומרים "יהי רצון" ואפילו בשבת לא אוכלים, ויש אומרים

שבשבת מותר. אבל יש ספר חדש של הרב זמיר כהן שיהיה בריא, שמו 'ארכיאולוגיה תנכית' (חלק ד' עמוד קמ"ט)²³ ושם הביא שיש תעודת הסכם זכויות דייג בכמות מסחרית שנמצאה בארכיון מסויים - ארכיון מוראשו, (ההסכם הזה מתקופת נחמיה. הרשב"ץ הביא מנחמיה, והוא מביא גם כן מאותה תקופה), ובתוך חמשת הדייגים שעשו את ההסכם, לפחות שלשה מהם זוהו כבעלי שמות יהודים, השאר לא ידוע. ההסכם נחתם בכ"ה באלול - חמשה ימים לפני ראש השנה, וכתוב בהסכם שניתן להם הזכות לדוג החל מאותו היום ועד ט"ו בתשרי הוא היום הראשון של חג הסוכות, עם אפשרות (אופציה) להארכת הזכות לכל ימי חול מועד. זאת אומרת, הם רצו שיהיה ליהודים זכות לדוג דגים מכ"ה באלול (חמשה ימים קודם ראש השנה) ועד ט"ו בתשרי. סך הכל עשרים יום. ולפעמים הם צריכים גם חול המועד. רואים שהיו אוכלים דגים בראש השנה. פשוט מאד. וממשיך שם: החוקרים רואים במסמך זה יוזמה לספק דגים לשלחן החג של הצבור היהודי בימי ראש השנה, בערב יום כיפורים, ובחג הסוכות. (לאכול דגים בערב כיפור כתוב במדרש בראשית רבה פ"א פ"ד). המנהג היהודי העתיק לכבד סעודות השבת והחג בדגים. הלוח שבו מופיע ההסכם מוחזק כיום במוזיאון הארכאולוגיה של איסטנבול. ע"כ. א"כ יש לנו כאן מנהג עתיק מאד לאכול דגים בראש השנה. יכול להיות שאם הרשב"ץ היה יודע מהמנהג הזה לא היה מפקפק בדגים. אבל השנה במיוחד שיש לנו שבת, מי שרוצה לאכול דגים שיאכל ואפשר גם לקרא עליהם שנפרה ונרבה כדגים. אבל אנחנו לא נהגנו בכך.²⁴

23. איך נזכור את העמוד? כמה מזמורים יש בתהלים? 150. אז פחות אחד ...

24. דרך אגב, לא הביא מתנה לראש השנה ואותה שנה פעם הביאו לי אקווריום לראש השנה ואותה שנה עברנו יסורי תופת. אשתי ע"ה חמש שנים היתה מטופלת ומטופלת ומטופלת. ואמרו לנו אם חמש שנים לא חזרה לה המחלה, אתם יכולים להיות רגועים. הביאו את הדגים הללו בראש השנה תשנ"ט

בס"ד

בית נאמן

"ספרי היום ומרתים נפתחים"

בהתקרב יום הדין מוסדות "חכמת רחמים" יערכו את

תיקון הנבטרים

שתיקן המקובל האלוקי
רבי יהודה פתאיה זצ"ל

למסירת שמות חייגו עכשיו:
08-6727523

רב קווי | מענה 24 שעות ביממה

בהודעה למספר 08-6727523

או בעמדות נדרים פלום

• עלות כל שם 50 ש"ח •

מי בתמונה?

תשובה ניתן לענות בקו בית נאמן 079-9270505 שלוחה 22. נא לשלוח תשובות עד יום ראשון בערב בין הפותרים נכונה ויגורל פרס (חובה לציין שם וכתובת בצורה ברורה)

ילדי גאלה

בית נאמן לילדים
מתוך שיעורי של רבנו מרן ראש הישיבה שליט"א
לע"נ גאולה בת הרבנית אסתר מאזוז ע"ה

גיליון 182

למען הספר

מעמד בלי להרגיש קור בכלל. אחרי ששחרר משם בדרך גם (כמה אנשים השתדלו בשבילי), כבר למחרת הרגישו הצטננות, כי כל זמן שזה היה בידי הקדוש ברוך הוא, זה בסדר. (גיליון 82 הערה 23)

"כל ימיו בעמד והחזר"

מרון הרב עובדיה זצ"ל היה בעל זכרון מדהים. פעם מישהו אמר לו: "אני רוצה להיות בעל זכרון כמו הרב". אמר לו: "מה אתה חושב, שאני נולדתי עם זכרון? ביולוגי לא היה לי זכרון ואני בכיתי הרבה על זה". והרב הביא לו תוספות בדבור ארוך והתחיל לקרוא לו אותו בעל פה מלה מלה, ואותו אדם נדהם ושאל את הרב: "איך הרב זוכר אותו?" אמר לו: "אתה יודע כמה פעמים חזרתי עליו? מאתיים פעם! אז מה השאלה איך אני זוכר?" וגם הגר"א היה אומר לתלמידיו שאין גבול לשנון, ותשנונו הרבה. ופעם בא אליו תלמידו רבי חיים מוולוז'ין ואמר לו: "הרב, אני חזרתי על מסכת שבת שמונה עשרה פעם, ואני לא זוכר אותה", אמר לו: "בשמונה עשרה פעם אתה רוצה לזכור? זה לא מספיק!" שאל אותו: "כמה צריך לחזר כדי לזכור? מאה ואחת פעמים?" אמר לו

הגר"א: "כל ימיו בעמד והחזר" זה לשון הגמרא במסכת מכות דף ט"ו עמוד א', כלומר תמיד תחזר עד שיהיו דברי התורה מתוקים בפיך. וכמה שתחזר תרגיש יותר מתוק. (גיליון 36 הערה 20).

הרוח כבתה את הבר, היא נשפה והחלת לקח את הצלחת

צריך להזהר מכעס בראש השנה [במיחד, אך גם בכל השנה]. ומספר על רבי יהודה פתאיה זצ"ל (שהיה מקבל גדול) שבא לביתו בליל ראש השנה, ובגלל החם שם בבגדאד [בירת עיראק - בגלל] היו עושים את הקדוש מחוץ לבית על הגג, אז הרבנית הדליקה נרות לכבוד ראש השנה ובאה רוח וכבתה את הבר, אחר כך הרב התחיל קדוש ונשפה הרוח, ואחר כך הלכו לטל ימים, ובא חתול ולקח את הצלחת של האכל (הוא גם רוצה ללכלל בראש השנה שתהיה לו שנה טובה...), זה מכאן וזה מכאן, אז הרבנית אמרה: השלחן והכל התלכלך, מי יודע איזו שנה תהיה לנו? אמר לה הרב: דוקא בזכות שקבלנו את הכל בסבגנות תהיה לנו שנה טובה מאד! ולכן צריך אדם לדעת לכבש את יצר הפעס שלו. (גיליון 32 אות ד', וגיליון 80 הערה 37, וגיליון 127 אותיות "א ו"ג).

"הכל בידי שמים חוץ מצנים פחים"

רבי יחזקאל אברמסקי היה חכם גדול, וחבר ספר חזון יחזקאל על התוספתא. פעם הרשעים ברוסיה לקחו אותו לסיביר שזה מקום קר מאד (30 מעלות מתחת לאפס) בלי סדר. אז אמר: רבונו של עולם, כתוב בגמרא (כתובות דף ל' עמוד א') "הכל בידי שמים חוץ מצנים פחים" - כלומר אם אדם נחלה מהקור זה בידי אדם ולא בידי שמים - אכל כעת אין לי סדר ואין לי מה לעשות, אז עכשיו הצנים פחים זה עליך. וכן היה, הוא ישב שם כמה חדשים (אולי תשעה חדשים) והחזיק

הלכה נאמנה

א. המנהג שלנו בתקיעות קרי: שלושים קולות מישב, שלושים קולות בלחש של מוסף, שלושים קולות בחזרה של מוסף, ועשרה קולות האחרונים בקדיש לפני "תענו ותתערו", וסך הכל זה מאה קולות. ולכן אומרים מזמור "כל העמים תקעו קרי" (תהלים פרק מ"ז) כ"ף גימטריא מאה.
ב. יש עושים את העשרה קולות האחרונים בקדיש לפני "תתקבל", וכן אבא זצ"ל היה עושה, כשנגיע לתתקבל היה תוקע שם. אבל בארץ ישראל נוהגים לתקע לפני "תענו ותתערו", למה? כי תענו ותתערו זה כמו תתקבל, ולכן לפני תענו ותתערו אומרים את העשרה קולות האחרונים.
ג. ואחר כך תוקעים "תרועה גדולה", דהיינו תרועה אחרונה לפני "ברכו" של "עלינו לשבח". וזה זכר לתרועה הגדולה שהפילה את חומות יריחו, וידיעו העם תרועה גדולה ותפל החומה תחתיך" (יהושע פרק ו' פסוק כ'), ואף שהחומה היא כבר נפלה ונעלמה, אלא שיש חומה מפיסקה בינינו ובין אבינו שבשמים, ואם היה לנו כח להתפלל והתפלה שלנו הייתה מתקבלת, כמה דברים טובים היינו מקבלים! אבל בעוונותינו יש חומה מפיסקת, ולכן על ידי התרועה הגדולה הזאת תפל החומה תחתיך, וככה נהיה קרובים יותר לקדוש ברוך הוא, "כי מי גוי גדול אשר לו אלקים קרבים אליו, פה אלקינו בכל קראנו אליו" (דברים פרק ד' פסוק ז'). (גיליון 30 אותיות ז' - ט').

חיבה

שנים שאבותיהם היו תלמידי מורנו הרב משמרות כהונה ע"ה

תשובה לחידה נמצאת בעלון הנוכח. תשובות ניתן לענות בקו בית נאמן 079-9270505 שלוחה 21 (חובה לציין שם וכתובת בצורה ברורה). נא לשלוח התשובות עד יום ראשון בערב (חובה לציין שם וכתובת בצורה ברורה). מתורן חידה: למי ועל מה אמר ה' "סלחתי כדבריך" למטה רבנו, לאחר חטא המרגלים. פירוט: עיקב ישראל אור - ג. שאול ירושלים. הוכחה: עיקב ישראל אור - ג. שאול ירושלים. מתורן התמונה: המשגיח האגון הדיק רבי אליהו לופיאן זצ"ל, המנהל הרוחני של ישיבת "בנסת חזקיהו" (בוכרון יעקב, ואחר כך בכפר חסידים), עמד לפני כן בראשות ישיבת נוספות. מחבר ספר "לב אליהו". חמישים שנה לפטירתו (כ' אלול תש"ל). הוכחה: אברהם כהן - בני ברק

ידע חדע

א. יש עושים תרועה טו-טו-טו ויש עושים תרועה לו-לו-לו. ואין ידע? מרון הרב עובדיה זצ"ל לפני שנים רבות (אני הייתי על ידו בשנים תשל"ב ותשל"ג, ובתשל"ד כבר נפלתיו וחליתי לא אלקים) אמר שלדעתו יותר טוב לעשות טו-טו-טו, למה? לא הסביר. ואני שלחתי לו גלויה לקראת ראש השנה, וכתבתי לו: מה שאמר הרב שהתרועה הנכונה זה טו-טו-טו יש לי מקור מהגמרא. הגמרא (במועד קטן דף ט"ז עמוד א') אומרת: "טוט אסר טוט טר", כלומר שבזמן שהחכמים מנדים (ב"מ) אז תוקעים בשופר, ומה פרוש המלה הזאת "טוט"? זה התקיעה של השופר, ואם כן זה טו-טו-טו ולא לו-לו-לו (ואחר כך ראיתי שהרב כבר כתב את זה, ואולי ידע את זה לפני כן) אבל המגיד לע" (על הרמב"ם הלכות שופר פרק ג') אומר "כשעליתי לארץ מצאתי תרועתם

בזבזו אין יהודים ובגדאד יש קמץ יהודים, אבל יש קהלות של יהודי לבד ויהודי גרובא שעוד ממשיכים בפסליחות האלה ומנגנים כל פעם פסליחות אחרות. אבל גם שאר הספרדים שאומרים כל לילה פסליחות, זה מאד נפלא). והמלים הראשונות הן כל כך מתקוות: "החלתי לחלות פניך מחוללי", וזה משחק מלים: החלתי - החלתי, החלתי - להתפלל, כמו "ויחל משה" (שמות ל"ב י"א), מחוללי - בוזאי, כמו "ויתחולל ארץ ויתבל" (תהלים צ"ב), אז החלתי לחלות מחוללי הכל לשון נופל על לשון, וככה כל הפייטים שלנו עשויים בצורה כזאת, גם חרוזים וגם פסוקים משבצים, "משבצים זהה יהיו בלומותם" (שמות כ"ח ב'), לכן צריך לקרוא ולהבין אותם. ואם אדם בקי בתנ"ך אי אפשר שיקרא את הפסליחות האלה בלי להתרגש, כי כל מלה מלה קומה דעת ומוסר. (גיליון 29 אות י"ג,